

Wojewoda Warmińsko-Mazurski

Olsztyn, 18 lutego 2026 r.

PS-VI.431.3.3.2026.ICZ

Szanowna Pani
Agnieszka Paszkiet
Dyrektor
Katolickiego Ośrodka Wsparcia „Baszta”
w Braniewie
ul. Bł. R. Protmann 4/2
14-500 Braniewo

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w Katolickim Ośrodku Wsparcia „Baszta”, ul. Bł. Reginy Protmann 4/1 i 3, 14-500 Braniewo. W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli Jednostką kierowała pani Agnieszka Paszkiet, która stanowisko Dyrektora objęła z dniem 1 listopada 2024 r. Kontrolę w trybie zwykłym przeprowadził zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w składzie:

1. Pani Iwona Czmochońska – główny specjalista, legitymacja służbowa Nr 39/2019, wydana przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego,
2. Pani Iwona Gnidzińska – główny specjalista, legitymacja służbowa Nr 57/2024, wydana przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego,

na podstawie pisemnego, imiennego upoważnienia do kontroli nr WK-I.0030.17.2026 z dnia 9 stycznia 2026 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego.

Termin kontroli: Kontrolę rozpoczęto w dniu 27 stycznia 2026 r. i zakończono w dniu 30 stycznia 2026 r. Kontrola została odnotowana w książce kontroli Jednostki kontrolowanej pod pozycją nr 1.

Zakres kontroli:

- przedmiot kontroli: Planowanie i realizacja pracy opiekuńczo-wychowawczej z wychowankiem;
- okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2025 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 186 ust. 1 pkt 3 oraz art. 197b ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2025 poz. 49 ze zm.) – dalej jako ustawa wrispz, m.in. w świetle przepisu art. 122 a ustawy wrispz oraz:

- rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2025 poz. 395 ze zm.) – zwanego dalej rozporządzeniem,

- ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t. j. Dz.U. 2023 poz. 2809 ze zm.) – zwanej dalej KRiO.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Jednostki kontrolowanej w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowością**.

USTALENIA KONTROLI

W treści ustaleń zawartych w wystąpieniu pokontrolnym użyto następujących skrótów:

- 1) Placówka/KOW/Jednostka - co oznacza: Katolicki Ośrodek Wsparcia „Baszta” w Braniewie,
- 2) Dyrektor - co oznacza: Dyrektora Katolickiego Ośrodka Wsparcia „Baszta” w Braniewie - panią Agnieszkę Paszkiet,
- 3) Statut – co oznacza: *Statut Niepublicznej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Katolicki Ośrodek Wsparcia „Baszta” w Braniewie*,
- 4) Regulamin/Regulamin Organizacyjny – co oznacza: *Regulamin Organizacyjny Katolickiego Ośrodka Wsparcia „Baszta” w Braniewie*,
- 5) Wykaz kadry - co oznacza: *Wykaz kadry zatrudnionej w Placówce w okresie objętym kontrolą*, sporządzony przez kontrolowaną Jednostkę,
- 6) Wykaz dzieci - co oznacza: *Wykaz dzieci przebywających w Placówce w dacie kontroli*, sporządzony przez kontrolowaną Jednostkę,
- 7) Rejestr - co oznacza: Rejestr Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym,
- 8) diagnoza/diagnoza psychofizyczna - co oznacza: diagnozę psychofizyczną dziecka, o której mowa w § 14 rozporządzenia,
- 9) plan/plan pomocy - co oznacza: plan pomocy dziecku, o którym mowa w art. 100 ust. 1 ustawy wripsz oraz § 15 rozporządzenia,
- 10) karta - co oznacza: kartę pobytu, o której mowa w § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia,
- 11) zespół - co oznacza: zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, o którym mowa w art. 135-137 ustawy wripsz,
- 12) ocena/okresowa ocena - co oznacza: okresową ocenę sytuacji dziecka, o której mowa w art. 138 ustawy wripsz,
- 13) IPU - co oznacza: indywidualny program usamodzielnienia, o którym mowa w art. 145 ustawy wripsz,
- 14) mow – co oznacza: młodzieżowy ośrodek wychowawczy,
- 15) ustawa o ochronie małoletnich – co oznacza ustawę o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 1802).

Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o analizę prowadzonej w Placówce dokumentacji, informacje i wyjaśnienia przekazane przez panią Agnieszką Paszkiet – Dyrektora Katolickiego Ośrodka Wsparcia „Baszta” w Braniewie, rozmowy przeprowadzone z wychowankami oraz oględziny pomieszczeń Placówki.

USTALENIA KONTROLI

1. Zasady działania i organizacji Placówki

Kontrolowana Jednostka jest niepubliczną placówką opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego, realizującą zadania własne powiatu, zlecone Zgromadzeniu Sióstr św. Katarzyny w Braniewie. Dysponuje łącznie 14 miejscami dla wychowanków.

Działalność Placówki w okresie objętym kontrolą określał *Regulamin Organizacyjny Katolickiego Ośrodka Wsparcia „Baszta” w Braniewie* z dnia 6 listopada 2024 r. /akta kontroli str. 1-9/.

Ustalono, iż w badanym okresie praca opiekuńczo-wychowawcza w KOW, realizowana była m.in. w oparciu o:

- *Plan Pracy Opiekuńczo-Wychowawczej w roku ... – Katolickiego Ośrodka Wsparcia „Baszta” w Braniewie*, opracowane na rok kalendarzowy 2025 i 2026, stanowiące **akta kontroli str. 10-21**,
- *Plan pracy pedagoga na rok ... - w Katolickim Ośrodku Wsparcia „Baszta” w Braniewie*, opracowywane na rok kalendarzowy 2025 i 2026, stanowiące **akta kontroli str. 22-23**,
- *Plan pracy psychologa na rok 2025 oraz 2026 w Katolickim Ośrodku Wsparcia „Baszta” w Braniewie*, opracowywany na rok kalendarzowy, stanowiący **akta kontroli str. 24-27**,
- *Procedurę postępowania w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności wychowanka* /akta kontroli str. 28/,
- *Regulamin dla pełnoletnich mieszkańców KOW* /akta kontroli str. 29/,
- *Zasady dotyczące odwiedzin wychowanka przez rodzinę i inne osoby znaczące* /akta kontroli str. 30/,
- *Procedurę postępowania wobec wychowanka będącego pod wpływem alkoholu lub środków odurzających, a także wobec podejrzenia zażycia w/w używek* /akta kontroli str. 31/,
- *Regulamin przyznawania kieszonkowego wychowankom Katolickiego Ośrodka Wsparcia „Baszta” w Braniewie* /akta kontroli str. 32-34/,
- *Regulamin Zespołu do Spraw Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka w Katolickim Ośrodku Wsparcia „Baszta” w Braniewie* /akta kontroli str. 35/.

Kontrolujący nie wnieśli uwag do treści ww. dokumentów organizacyjnych kontrolowanej Jednostki.

2. Zgodność zatrudnienia pracowników pedagogicznych Placówki z wymaganymi kwalifikacjami

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą funkcję dyrektora Placówki pełniła 1 osoba zatrudniona w wymiarze 1 etatu, w ramach którego kierowała również placówką opiekuńczo-wychowawczą pn. Katolicki Ośrodek Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży w Braniewie.

Zgodnie z Wykazem kadry przedłożonym kontrolującym, w badanym okresie na stanowiskach pracowników pedagogicznych, poza Dyrektorem, do realizacji zadań w KOW zatrudniano:

- wychowawcę – koordynatora - 1 osobę w wymiarze 1 etatu,
- wychowawców – 7 osób w wymiarze 7 etatów,
- pedagoga – 1 osobę w wymiarze ½ etatu, w ramach którego pełnił jednocześnie funkcję pedagoga w Katolickim Ośrodku Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży w Braniewie,
- psychologa – 1 osoba zatrudniona na podstawie umowy zlecenia,
- socjoterapeuta – 1 osoba zatrudniona na podstawie umowy zlecenia,
- osobę prowadzącą arteterapię – 1 osoba zatrudniona na podstawie umowy zlecenia /akta kontroli str. 36-37/.

Spełnianie wymogów kwalifikacyjnych przez Dyrektora Placówki zweryfikowano podczas kontroli problemowej przeprowadzonej w Katolickim Ośrodku Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży w okresie od 25-28 lutego 2025 r. (wystąpienie pokontrolne znak: PS-VI.431.3.2.2025.WS) i nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie. Ustalono bowiem, że Dyrektor spełniał wymogi kwalifikacyjne określone w art. 97 ust. 3 pkt 1-5 ustawy wrispz, tj. posiadał odpowiednie wykształcenie, wymagany 3-letni staż pracy w instytucji zajmującej się pracą z dziećmi lub rodziną, nie jest i nie był pozbawiony władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie była mu zawieszona ani ograniczona, nie był zobowiązany do alimentacji na rzecz innych osób, nie był skazany prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe. W toku kontroli ustalono ponadto, że zgodnie z art. 97 ust. 3 pkt 6 ustawy wrispz Dyrektor posiadał aktualne zaświadczenie lekarskie potwierdzające, iż jest zdolny do pracy w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Stwierdzono, że pracownicy pedagogiczni zatrudnieni w KOW spełniali wymogi określone w art. 98 ust. 1 pkt 1-4 dotyczące kwalifikacji oraz w art. 98 ust. 3 pkt 1-3 ustawy wrispz. W ich aktach znajdowały się oświadczenia potwierdzające, że nie są i nie byli pozbawieni władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest im zawieszona ani ograniczona, nie byli zobowiązani do alimentacji na rzecz innych osób, nie byli skazani prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Ustalono ponadto, że zgodnie z art. 98 ust. 3 pkt 4 ustawy wrispz w przypadku wychowawców, psychologa, pedagoga oraz osób prowadzących terapię. Osoby te posiadały aktualne zaświadczenia lekarskie potwierdzające, iż są zdolne do pracy w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Zgodnie z art. 97 ust. 3 pkt 5a ustawy wrispz (w przypadku dyrektora) oraz art. 98 ust. 3 pkt 3a ustawy wrispz (w przypadku pozostałych pracowników pedagogicznych) osoby zatrudnione w placówce opiekuńczo-wychowawczej mogą pełnić swe funkcje pod warunkiem, iż nie figurują w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym. W myśl art. 7b ust. 2 ustawy wrispz, informacje o figurowaniu albo niefigurowaniu w bazie danych Rejestru, w odniesieniu do Dyrektora oraz pracowników Placówki sprawdza i potwierdza pracodawca. Ponadto, stosownie do przepisów art. 12 pkt 6 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. ustawy o ochronie małoletnich pracodawca winien zweryfikować daną osobę w Rejestrze jeszcze przed nawiązaniem z nią stosunku pracy.

Z uwagi na fakt, że Dyrektor oraz pedagog byli zatrudnieni również w Katolickim Ośrodku Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży w Braniewie, a ich kwalifikacje zostały zweryfikowane podczas kontroli problemowej przeprowadzonej w tej placówce w dniach 25–28 lutego 2025 r. (wystąpienie pokontrolne znak: PS-VI.431.3.2.2025.WS), odstąpiono od ponownej analizy ich kwalifikacji. Stwierdzono bowiem, że zostali oni zweryfikowani w ustawowo określonych terminach w Rejestrze i w nim nie figurują.

3. Dane dotyczące wychowanków

Zgodnie z § 17 ust. 5 rozporządzenia, Placówka prowadziła ewidencję dzieci zawierającą wymagane przepisami prawa informacje **/akta kontroli str. 38/**. Z jej analizy, a także z Wykazu dzieci (stanowiącego wyciąg z ww. ewidencji) wynika, iż na dzień kontroli w KOW na mocy orzeczenia sądu, umieszczonych było 14 wychowanków **/akta kontroli str. 39-42/**.

W Jednostce nie umieszczono dzieci na podstawie zezwolenia wojewody, o którym mowa w art.

95 ust 3a ustawy wrispz. Stwierdzono, iż na dzień kontroli 6 wychowanków przebywało poza Placówką (3 pozostawało na urlopowaniu w domu rodzinnym, 1 na co dzień przebywający w mow jednocześnie pozostawał na ucieczce, 2 studiujące wychowanki przebywały w akademiku i na stacji), w dacie kontroli w kontrolowanej Jednostce przebywało zatem 8 wychowanków.

Jak wynika z Wykazu dzieci oraz przedłożonych informacji:

- 6 wychowanków posiadało orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego,
- 3 posiadało opinię o potrzebie dostosowania wymagań edukacyjnych do ich indywidualnych potrzeb,
- 14 wychowanków uczęszczało na zajęcia z pedagogiem w Placówce,
- 14 wychowanków objętych było wsparciem psychologa wewnątrz Placówki, 3 wychowanków uczęszczało na zajęcia z psychologiem poza Placówką,
- 7 wychowanków uczęszczało na terapie wewnątrz Placówki, 6 dzieci uczęszczało na terapię poza Placówką.

Ustalono, że żadna z rodzin biologicznych dzieci, które były umieszczone w Placówce, w badanym okresie nie była objęta wsparciem asystenta rodziny.

Zgodnie z zapisami art. 95 ust. 1 ustawy wrispz, w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistycznego są umieszczane dzieci powyżej 10. roku życia, wymagające szczególnej opieki lub mające trudności w przystosowaniu się do życia w rodzinie. Ponadto, zgodnie z art. 95 ust. 2 powyższej ustawy, umieszczenie dziecka poniżej 10. roku życia jest możliwe także w przypadku, kiedy w danej placówce opiekuńczo-wychowawczej umieszczona jest matka lub ojciec tego dziecka oraz w innych wyjątkowych przypadkach, szczególnie, gdy przemawia za tym stan zdrowia dziecka lub dotyczy to rodzeństwa. Ustalono, że w dacie kontroli, w Placówce przebywało 2 dzieci poniżej 10. roku życia, umieszczonych wraz ze starszym rodzeństwem **/akta kontroli str. 43/**.

Z informacji przekazanej przez Dyrektora, stanowiącej **akta kontroli str. 44** wynika, iż w badanym okresie żaden z wychowanków nie opuścił Placówki i nie usamodzielniał się. Żaden z wychowanków nie powrócił również do rodziny biologicznej i nie został przysposobiony.

4. Planowanie działań opiekuńczo-wychowawczych i sposób ich realizacji

a) planowanie pracy opiekuńczo-wychowawczej w Placówce

Praca w Jednostce prowadzona jest m.in. w oparciu o *Plan pracy opiekuńczo-wychowawczej Katolickiego Ośrodka Wsparcia Baszta*, opracowywany na dany rok kalendarzowy przez Dyrektora Placówki. W Planie tym zostały wyszczególnione zadania/zakres działania, forma realizacji zadań oraz terminy ich realizacji.

Dyrektor kontrolowanej Jednostki poinformował, że w Jednostce prowadzi się następującą dokumentację **/akta kontroli str. 45/**:

- roczny plan pracy Placówki,
- roczny plan pracy pedagoga,
- dziennik pracy wychowawczej,
- oświadczenia osób urlopujących dziecko,
- karty wydawanych artykułów i odzieży,

- karty udziału w zajęciach psychologa i pedagoga oraz arkusze badań i obserwacji tych specjalistów,
- karty udziału w zajęciach socjoterapii i arteterapii,

Każdemu dziecku prowadzono dokumentację indywidualną taką jak:

- metryczka zawierająca dane dziecka – imię i nazwisko, datę przyjęcia do Placówki, datę i miejsce urodzenia dziecka, pesel dziecka, imiona i nazwiska rodziców, imię i nazwisko wychowawcy głównego,
- diagnoza psychofizyczna dziecka,
- plan pomocy dziecku oraz jego modyfikacje,
- karta pobytu dziecka,
- ekomapa lub genogram – według uznania wychowawcy,
- arkusze badań i obserwacji pedagogicznych i psychologicznych,
- kartę udziału w zajęciach pedagoga i psychologa, wraz z opisem ich przebiegu,
- ocena okresowa sytuacji dziecka.

Analiza dokumentacji, o której mowa powyżej wykazała, iż odzwierciedla ona realizację zadań opiekuńczo-wychowawczych w KOW.

b) planowanie i realizacja indywidualnej pracy z wychowankiem

Oceny realizacji przez kontrolowaną Jednostkę zadań w zakresie planowania i realizacji pracy z wychowankiem usamodzielnianym dokonano w oparciu o analizę dokumentacji 4 wychowanków, przebywających w Placówce w dacie kontroli (poz. 2, 8, 9 i 10 z Wykazu dzieci).

▪ sporządzanie diagnozy psychofizycznej

Zgodnie z § 14 ust. 1 i 2 rozporządzenia psycholog lub pedagog sporządza diagnozę psychofizyczną dziecka, niezwłocznie po jego przyjęciu do placówki opiekuńczo-wychowawczej. Z dokumentacji przedłożonej kontrolującym wynika, że pedagog lub psycholog sporządzali diagnozę psychofizyczną każdemu dziecku, niezwłocznie po jego przyjęciu do Placówki. Poddane analizie diagnozy, zawierały wszystkie elementy, o których mowa w § 14 ust. 3 i 4 rozporządzenia **/akta kontroli str. 46-52/**. Z przedłożonych kontrolującym diagnoz wychowanków wynika również, że w przypadku istotnych zmian w sytuacji dziecka w obszarach wskazanych w § 14 rozporządzenia, a także w związku ze zmianą potrzeb wynikających z wkraczania w okres dorastania, diagnozy były aktualizowane i dostosowywane do aktualnej sytuacji oraz potrzeb rozwojowych dziecka **/akta kontroli str. 53-64/**.

▪ opracowanie planu pomocy dziecku i jego realizacja

Art. 100 ustawy w sprawie stanowi, że praca z dzieckiem w placówce opiekuńczo-wychowawczej prowadzona jest zgodnie z planem pomocy dziecku. Pracę z dzieckiem organizuje wychowawca oraz realizuje zadania wynikające z planu pomocy dziecku, pozostając w stałym kontakcie z rodziną dziecka. Stosownie do zapisów § 15 ust. 1 i 4 rozporządzenia plan powinien być opracowany na podstawie diagnozy psychofizycznej, niezwłocznie po jej sporządzeniu oraz w oparciu o dokumentację dotyczącą dziecka, o której mowa w § 8 rozporządzenia. Ustalono, że każdemu wychowankowi opracowano plan pomocy, niezwłocznie po sporządzeniu diagnozy, na podstawie dostępnej dokumentacji jego dotyczącej. Plany pomocy były spójne

z diagnozami psychofizycznymi oraz opiniami/orzeczeniami poradni psychologiczno-pedagogicznych, gdyż uwzględniały ujęte w nich wskazania. Wszystkie plany zawierały datę sporządzenia oraz były podpisane przez sporządzającego je wychowawcę.

Zgodnie z § 15 ust. 4 rozporządzenia plan pomocy opracowywany jest m.in. na podstawie analizy potrzeb dziecka w sferze opiekuńczej, rozwojowej, emocjonalnej, więzi z rodziną, relacji społecznych i funkcjonowania w grupie i środowisku rówieśniczym i szkolnym oraz rozwoju edukacyjnego dziecka. Stwierdzono, że w planach uwzględniano wszystkie ww. sfery funkcjonowania dziecka.

Zgodnie z § 15 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia w planie pomocy określa się cele i działania krótkoterminowe i długoterminowe, uwzględniając w szczególności wiek dziecka, jego możliwości psychofizyczne, sytuację rodzinną i przebieg procesu przygotowania dziecka do usamodzielnienia. Z kolei § 15 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia stanowi, że w planie pomocy dziecku wyznacza się cel pracy z dzieckiem, uwzględniający powrót dziecka do rodziny, umieszczenie dziecka w rodzinie przysposabiającej, umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej lub przygotowanie do usamodzielnienia. Stwierdzono, że w planach wskazywano jaki jest cel pracy z dzieckiem, określano też cele i działania długoterminowe i krótkoterminowe, osoby realizujące zadanie, termin realizacji, uwagi/efekty realizacji zadania **/akta kontroli str. 65-73/**. Poddane analizie plany były modyfikowane nie rzadziej niż co pół roku, co potwierdza właściwą realizację zapisów § 15 ust. 5 rozporządzenia **/akta kontroli str. 74-103/**. Analiza tychże modyfikacji wykazała, że zawierały one wskazanie elementów podlegających modyfikacji, zaplanowane działania szczegółowe, sposób i termin ich realizacji oraz wskazanie osób odpowiedzialnych za realizację działań. Modyfikacje zawierały również planowany termin kolejnej modyfikacji, a także ocenę zasadności pobytu dziecka w Placówce. Kontrolujący nie wnieśli uwag do powyższych modyfikacji.

Zgodnie z § 15 ust. 2 rozporządzenia, przy opracowywaniu planu pomocy – stosownie do okoliczności, poziomu rozwoju psychicznego i fizycznego, stanu zdrowia oraz stopnia dojrzałości dziecka – uwzględnia się jego zdanie. W toku kontroli ustalono, że poddane analizie plany pomocy zawierały podpisy wychowanków, co potwierdza uwzględnienie ich zdania przy planowaniu działań.

Zgodnie z art. 100 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej plan pomocy dziecku powinien być sporządzany i realizowany przez wychowawcę we współpracy z asystentem rodziny, a w przypadku gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent – we współpracy z podmiotem organizującym pracę z rodziną.

Ustalono, że w odniesieniu do wychowanków ujętych w Wykazie dzieci pod poz. 9 i 10 realizacja powyższego obowiązku nie była zasadna, ponieważ rodzice tych dzieci zostali pozbawieni władzy rodzicielskiej, a działania nie były prowadzone w kierunku powrotu do rodziny. W planach pomocy jako cel główny wskazano pozostanie w placówce do czasu usamodzielnienia. Natomiast w przypadku dzieci ujętych w Wykazie pod poz. 2 i 8 plany pomocy zawierały podpis przedstawiciela podmiotu realizującego pracę z rodziną, jednak w sporządzanych później modyfikacjach tych planów brak było śladu zapoznania się asystenta rodziny lub pracownika socjalnego ze zmianami, potwierdzającego współrealizację zadań ujętych w modyfikacjach. Nie udokumentowano współpracy wychowawcy z właściwym miejscowo ośrodkiem pomocy społecznej, mimo że jako cel główny wskazano powrót dzieci do rodziny biologicznej.

Dyrektor Placówki, wyjaśniając przyczynę powyższej nieprawidłowości, wskazał, że brak potwierdzenia akceptacji modyfikacji planów przez asystenta rodziny bądź pracownika OPS wynikał z przeoczenia. Jednocześnie poinformował, że placówka pozostaje w kontakcie z pracownikami OPS, z którymi wymienia informacje dotyczące sytuacji rodzin **/akta kontroli str. 104-105/**.

Sporządzanie i realizowanie planów pomocy we współpracy z asystentem rodziny lub właściwym ośrodkiem pomocy społecznej ma istotne znaczenie, gdyż umożliwia podejmowanie spójnych i skoordynowanych działań przez podmioty działające na rzecz dziecka. W przypadku braku możliwości nawiązania takiej współpracy w dokumentacji powinna znaleźć się stosowna adnotacja wskazująca przyczyny jej niepodjęcia, co zostało omówione w trakcie bieżącego instruktażu.

Skutkiem stwierdzonej nieprawidłowości było podejmowanie działań w niewystarczającym stopniu skoordynowanych, pomimo że celem głównym planu pomocy był powrót dziecka do rodziny biologicznej.

W ocenie kontrolujących plany były zindywidualizowane. Zaplanowane działania formułowano w sposób konkretny, dostosowując je do potrzeb i sytuacji każdego dziecka. Analiza planów wykazała, iż uwzględniano w nich również kwestię rozwoju pasji i zainteresowań dziecka. Uwzględniono w nich również kwestię podtrzymywania kontaktów z rodziną oraz osobami bliskimi.

▪ **prorowadzenie kart udziału w zajęciach specjalistycznych oraz sporządzanie arkuszy badań i obserwacji**

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą, zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia, pedagog oraz psycholog sporządzali karty udziału w zajęciach specjalistycznych dla dzieci objętych ich wsparciem. Karty te zawierały dane dziecka, datę zajęć, opis przebiegu prowadzonych działań oraz podpis osoby prowadzącej zajęcia **/akta kontroli str. 106–115/**.

Zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia psycholog oraz pedagog opracowywali dla każdego dziecka, którego dokumentacja została poddana analizie, arkusze badań i arkusze obserwacji psychologicznych i pedagogicznych. Arkusze sporządzane przez psychologa zawierały dane dziecka, datę obserwacji, opis zachowania dziecka, opis sytuacji obserwacyjnych oraz podpis specjalisty.

Z kolei arkusze prowadzone przez pedagoga obejmowały dane dziecka, datę obserwacji, jej opis oraz podpis specjalisty **/akta kontroli str. 116–129/**. Dokumentacja prowadzona przez pedagoga i psychologa odzwierciedlała w szczególności zakres i charakter pracy wychowawczej realizowanej w Placówce.

W Placówce realizowano również zajęcia z zakresu arteterapii oraz socjoterapii. Zajęcia te prowadzone były w formie grupowej, a ich przebieg dokumentowano w *kartach zajęć* **/akta kontroli str. 130–134/**.

▪ **prorowadzenie kart pobytu**

Zgodnie z § 17 ust. 1 rozporządzenia, każdemu dziecku w Placówce, winno się prowadzić kartę pobytu, która w myśl § 17 ust. 4 rozporządzenia, powinna być uzupełniana nie rzadziej niż co 2 tygodnie (w przypadku dziecka umieszczonego interwencyjnie) bądź co miesiąc (w przypadku umieszczenia w trybie zwykłym). Stwierdzono, iż w Placówce karty pobytu sporządzano

każdemu z dzieci. Zawierały one elementy, określone w § 17 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia **/akta kontroli str. 135-145/**. Ponadto wpisów w nich dokonywano terminowo, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami. Analiza kart pobytu wykazała, że zawarte w nich informacje są obszerne i potwierdzają realizację działań ujętych w planach pomocy i są z nimi spójne.

Zgodnie z art. 93 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, jednym z podstawowych zadań placówki opiekuńczo-wychowawczej jest umożliwianie dziecku kontaktu z rodzicami oraz innymi osobami bliskimi, o ile sąd nie postanowi inaczej. Zasady realizacji tego obowiązku zostały szczegółowo określone w procedurze pn. „Zasady dotyczące odwiedzin wychowanka przez rodzinę i inne osoby bliskie” **/akta kontroli str. 30/**. Zgodnie z jej zapisami kontakty mogą odbywać się do godziny 18.30, przy czym ich konkretne terminy ustalane są indywidualnie z wychowawcą prowadzącym lub wychowawcą pełniącym dyżur. Procedura reguluje również kwestie dotyczące miejsca spotkań, a także warunki i zasady ich przebiegu. W trakcie rozmów z zespołem inspektorów dzieci potwierdziły, że Placówka umożliwia im utrzymywanie kontaktów z osobami bliskimi.

▪ dokonywanie okresowej oceny sytuacji dziecka

W Placówce, zgodnie z zapisami art. 135 ustawy wrispz, działa zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka. Przepisy art. 138 ust. 1 powyższej ustawy wskazują, iż zespół dokonuje okresowej oceny sytuacji dziecka w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż co pół roku, a w przypadku dziecka w wieku poniżej 3 roku życia, nie rzadziej niż co 3 miesiące.

Ustalono, iż w badanym okresie posiedzenia zespołu odbywały się nie rzadziej niż co pół roku, tj.: 2 czerwca 2025 r. oraz 1 grudnia 2025 r.

Przebieg posiedzeń dokumentowano w arkuszach pn. *Okresowa ocena sytuacji dziecka*, w którym uwzględniano wszystkie elementy wskazane w art. 136 pkt 5 ustawy wrispz **/akta kontroli str. 146-153/**. Po posiedzeniu zespołu niezwłocznie przekazywano do właściwego sądu rejonowego opinię dotyczącą zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Przepisy art. 4a ustawy wrispz nakładają obowiązek wysłuchania dziecka, jeżeli jego wiek i stopień dojrzałości na to pozwalają, w szczególności przy dokonywaniu oceny jego sytuacji. Z informacji uzyskanej od Dyrektora wynika, że *„Wychowankowie są informowani ustnie przez wychowawców o terminie posiedzenia zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji wychowanka, wyjaśniają dzieciom cel posiedzenia. O ustaleniach zespołu dzieci są również informowane przez wychowawców”* **/akta kontroli str. 154/**. Rozmowy takie nie były odnotowane w dokumentacji pracowników kontrolowanej Jednostki. W rozmowach z kontrolującymi większość wychowanków wskazała, iż byli zapoznawani z ustaleniami zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka w formie rozmów prowadzonych z wychowawcami. Jedynie wychowankowie, w stosunku do których rozmowy dostosowano do ich stopnia dojrzałości i wieku, nie umieli udzielić odpowiedzi na to pytanie. W związku z tym, że wychowankowie potwierdzili zapoznanie się z ustaleniami zespołu w ramach instruktażu kontrolujący wskazali na potrzebę dokumentowania tego faktu na dokumencie dotyczącym oceny okresowej lub w kartach pobytu wychowanków.

c) planowanie pracy z wychowankiem usamodzielnianym

Zapisy art. 145 ust. 2 ustawy w sprawie regulują, że osoba usamodzielniana co najmniej rok przed osiągnięciem przez nią pełnoletności wskazuje osobę, która podejmuje się pełnienia funkcji opiekuna usamodzielnienia oraz przedstawia pisemną zgodę tej osoby.

W toku kontroli ustalono, że wyznaczenie opiekuna procesu usamodzielnienia wychowanka (poz. nr 10 w Wykazie dzieci) nastąpiło w dniu 2 października 2021 r., a zatem z uchybieniem terminu określonego w art. 145 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zgodnie z którym opiekun powinien zostać wyznaczony co najmniej na rok przed osiągnięciem przez wychowanka pełnoletności, tj. do dnia 16 sierpnia 2021 r. Pisemna zgoda opiekuna procesu usamodzielnienia została wyrażona w dniu jego wyboru **/akta kontroli, str. 155–156/**. Jednocześnie ustalono, że w dacie wskazania opiekuna wychowanek przebywał w Katolickim Ośrodku Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży w Braniewie. Mając na uwadze powyższe, w szczególności fakt, iż zdarzenie to miało miejsce przed okresem objętym kontrolą, zespół kontrolny odstąpił od wydania zalecenia w tym zakresie. Równocześnie pouczono o konieczności zapewnienia wychowankowi wsparcia w realizacji obowiązków związanych z przygotowaniem do usamodzielnienia oraz o obowiązku monitorowania przebiegu realizacji tych zadań.

Indywidualny Program Usamodzielnienia został sporządzony z zachowaniem terminu określonego w przepisach ustawy, tj. na miesiąc przed osiągnięciem przez wychowanka pełnoletności **/akta kontroli str. 157-162/**.

Ustalono, że poddane analizie dokumenty dotyczące usamodzielnianego wychowanka zawierały informacje odnoszące się do sposobu uzyskania przez osobę usamodzielnianą wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych oraz pomocy w zapewnieniu odpowiednich warunków mieszkaniowych. W Indywidualnym Programie Usamodzielnienia nie uwzględniono natomiast zakresu współdziałania osoby usamodzielnianej z opiekunem usamodzielnienia ani działań związanych z podjęciem zatrudnienia przez wychowanka, co pozostaje niezgodne z art. 145 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Jednocześnie ustalono, że Indywidualny Program Usamodzielnienia sporządzany jest według wzoru opracowanego i przekazanego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Braniewie. Mając powyższe na uwadze, kontrolujący wskazali na zasadność wystąpienia przez Dyrektora Placówki do właściwego powiatowego centrum pomocy rodzinie z wnioskiem o rozważenie modyfikacji formularza Indywidualnego Programu Usamodzielnienia, tak aby uwzględniał wszystkie elementy wymagane przepisami ustawy.

5. Jakość opieki zapewnianej przez Placówkę w ocenie dzieci

W celu ustalenia opinii wychowanków odnośnie jakości opieki zapewnianej im przez Placówkę, w ramach czynności kontrolnych przeprowadzono w dniu 28.01.2026 r. i 29.01.2026 r. rozmowy z 7 wychowankami. Zespół inspektorów nie przeprowadził rozmowy z 7 wychowankami, z uwagi na ich nieobecność w Placówce. Wyniki przeprowadzonych rozmów stanowią **akta kontroli str. 163-169**.

Wszyscy wychowankowie wskazali, iż umożliwia im się kontakt z rodziną lub osobami bliskimi. Zapytani na czyją pomoc mogą liczyć wskazywali, iż w rozwiązywaniu ich problemów i podejmowaniu działań, mogą liczyć na pomoc wszystkich wychowawców, pedagoga oraz Dyrektora. Wszyscy stwierdzili też, że ich potrzeby są zaspokajane, mają wszystko czego potrzebują tj. odpowiednie ubranie, które sami wybierają, obuwie, kosmetyki, środki higieny

osobistej, artykuły potrzebne do szkoły, odpowiednią ilość jedzenia, mają też zaspokojone potrzeby emocjonalne, pracownicy rozmawiają z nimi, interesują się ich sytuacją.

Podczas rozmów z wychowankami ustalono, że co do zasady czują się oni w Placówce bezpiecznie. W trakcie rozmów z kontrolującymi jeden z wychowanków zgłosił, że wobec dzieci stosowane są kary zbiorowe za indywidualne przewinienia. Jeden z wychowanków wskazał również, że wychowawcy krzyczą na dzieci oraz zwracają się do nich obraźliwie.

Wychowankowie ci wskazali trzech pracowników, którzy – według ich relacji – mieli zachowywać się w opisany sposób. Pozostali wychowankowie zaprzeczyli, aby takie sytuacje miały miejsce.

Dyrektor Placówki poinformował, że wychowankowie nie zgłaszali mu dotychczas, aby byli przez pracowników wyzywani, aby stosowano wobec nich wulgaryzmy, podnoszono głos czy stosowano kary zbiorowe za indywidualne przewinienia.

Z czynności wyjaśniających przeprowadzonych przez Dyrektora wynika, że pracownicy zaprzeczyli, aby opisane sytuacje miały miejsce, podkreślając, że *„nie są stosowane żadne kary. Dzieci ponoszą konsekwencje za lekceważenie i nieprzestrzeganie obowiązków wychowanka, zgodnie z § 22 Regulaminu Organizacyjnego Placówki. Ponadto, zwróciłam się do pracowników o pisemne oświadczenia w tej sprawie, które załączam”* /akta kontroli str. 170-171/.

Przedłożone pisemne oświadczenia pracowników nie potwierdzają zaistnienia zdarzeń i postaw zgłoszonych przez wychowanków /akta kontroli str. 172-174/.

Z uwagi na rozbieżność relacji wychowanków i pracowników oraz brak jednoznacznych dowodów potwierdzających stosowanie wobec dzieci zachowań naruszających ich godność, kontrolujący nie byli w stanie stwierdzić nieprawidłowości w tym zakresie. Jednakże przeprowadzili z Dyrektorem rozmowę, podczas której wskazano na potrzebę stałego monitorowania sposobu realizacji oddziaływań wychowawczych. Dyrektor zobowiązany został też przez zespół inspektorów do przyjrzenia się metodom wyciągania konsekwencji wobec wychowanków oraz profilaktycznego omówienia z personelem zasad dyscypliny. W celu minimalizacji ryzyka wystąpienia naruszeń godności wychowanków oraz obniżenia poczucia ich bezpieczeństwa, kontrolujący wskazali na wzmocnienie nadzoru Dyrektora nad sposobem i jakością oddziaływań wychowawczych, w szczególności w zakresie wykluczenia stosowania kar zbiorowych i zapewnienia poszanowania godności dzieci.

W trakcie rozmów z kontrolującymi czterech wychowanków wskazało, że w Placówce istnieje obowiązek uczestniczenia dzieci w praktykach religijnych. Jeden z wychowanków doprecyzował, że dzieci mają także obowiązek *„modlić się i słuchać religijnych piosenek”*.

Dyrektor, odnosząc się do powyższych informacji, wyjaśnił: *„W placówce nie jest wprowadzone (przez jakiekolwiek zarządzenie lub regulamin) obowiązkowe uczestnictwo w praktykach religijnych. Udział wychowanków w praktykach religijnych (ograniczających się najczęściej do niedzielnej Mszy Św.) wynika ze zgody prawnych opiekunów. Ponadto wypełnia zadania poszanowania tożsamości religijnej i kulturowej, określonej poprzez wyżej wymienione zgody rodziców/opiekunów prawnych”*. Dyrektor poinformował jednocześnie, że w związku z zaistniałą sytuacją Placówka podejmie działania polegające na: *„zorganizowaniu indywidualnych spotkań*

z udziałem rodziców/opiekunów prawnych oraz ich dzieci, których celem będzie jasne i precyzyjne określenie formy realizacji potrzeb duchowych dziecka z poszanowaniem jego tożsamości religijnej i kulturowej” oraz *„stworzeniu warunków organizacyjnych (zapewnienie*

opieki osoby dorosłej), aby w praktykach religijnych uczestniczyły wyłącznie dzieci wyrażające taką wolę” /akta kontroli, str. 175-176/.

Powyższe wskazuje na potrzebę wypracowania jednoznacznego i przejrzystego systemu postępowania w zakresie organizacji oraz zasad uczestnictwa wychowanków w praktykach religijnych, które w sposób niebudzący wątpliwości regulowałby kwestie dobrowolności oraz form realizacji potrzeb duchowych dzieci. Zgłoszone przez wychowanków sygnały wskazują bowiem, że w ich odczuciu udział w praktykach religijnych (z uwagi na fakt prowadzenia Placówki przez podmiot związany z Kościołem Katolickim) miał charakter obowiązkowy. Podkreślenia wymaga, że dzieci nie zostały umieszczone w KOW z własnej woli i na zasadach wyboru między taką lub inną placówką. Mimo prowadzenia Placówki przez zgromadzenie zakonne, nie posiada ona charakteru wyznaniowego ani nie funkcjonuje jako placówka o profilu katolickim. Działalność Placówki opiera się na obowiązujących przepisach prawa powszechnie obowiązującego, a jej zadania realizowane winny być w sposób zapewniający poszanowanie zarówno światopoglądu jak i tożsamości religijnej każdego wychowanka. Opisane kwestie na bieżąco omówiono w toku kontroli z Dyrektorem Placówki.

Na pytanie kontrolujących, czy w Placówce podejmowane są działania mające na celu realizację planu pomocy dziecku, 4 wychowanków udzieliło odpowiedzi twierdzącej, 1 dziecko stwierdziło: „nie wiem” a 3 wychowanków nie umiało odnieść się do tego z uwagi na wiek i stopień dojrzałości.

Z uwagi na powyższe, zespół inspektorów, w ramach bieżącego instruktażu, wskazał Dyrektorowi, aby podczas rozmów z dziećmi omawiać i przypominać im kwestie ujęte w planach pomocy, wyjaśniać wszelkie kwestie związane z postanowieniami zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka.

6. Pozostałe ustalenia

W dniu 27 stycznia 2026 r. zespół kontrolny przeprowadził oględziny pomieszczeń Placówki, a z dokonanych ustaleń sporządził protokół, stanowiący **akta kontroli str. 177-178**.

W toku oględzin stwierdzono, że Placówka zlokalizowana jest w wolnostojącym czterokondygnacyjnym budynku i usytuowana jest w 2 lokalach: nr 1 i nr 3. Powierzchnia lokalu nr 1 wynosi 119,59 m kw., powierzchnia lokalu nr 3 wynosi 97,02 m kw.

W skład lokalu nr 1 wchodzi:

- 2 korytarze,
- 2 pokoje mieszkalne 3 – osobowe,
- 2 pokoje mieszkalne 1 – osobowe, w tym 1 pokój z własną łazienką oraz WC,
- kuchnia, wraz częścią jadalnianą do spożywania posiłków oraz miejscem do wypoczynku,
- 2 łazienki z prysznicem i WC, w tym 1 z wydzielonym miejscem przeznaczonym do prania i suszenia odzieży oraz 2 łazienki z WC i umywalkami.

W skład lokalu nr 3 wchodzi:

- 2 korytarze,
- 6 pokoi mieszkalnych 1 – osobowych, w tym 1 pokój z własną łazienką oraz WC,
- 1 pomieszczenie pełniące funkcję salonu,
- kuchnia, wraz częścią jadalnianą do spożywania posiłków oraz miejscem do wypoczynku,
- 1 łazienka z wanną, prysznicem i WC oraz wydzielonym miejscem przeznaczonym do prania

- i suszenia odzieży,
- 3 łazienki z WC i umywalkami.

Podczas oględzin stwierdzono, że pokoje wyposażone są w niezbędny sprzęt, tj. łóżka, biurka, szafy, szafki, regały, są właściwie oświetlone, mają powierzchnię zapewniającą przechowywanie rzeczy osobistych i swobodne korzystanie z wyposażenia. Toalety umożliwiają korzystanie z nich w sposób zapewniający intymność i zgodność z zasadami higieny. Zapewniono też warunki do prania i suszenia rzeczy osobistych. Dostępna jest również wspólna przestrzeń mieszkalna, w której można spożywać posiłki i spędzać wspólnie czas wolny. Kuchnie stwarzają możliwość przygotowywania posiłków, obróbki i przechowywania żywności, są wyposażone w naczynia, meble kuchenne i stoły z krzesłami.

Stwierdzono, iż wszyscy wychowankowie, (w tym przebywający na co dzień w placówkach, o których mowa w art. 95 ust. 3a ustawy wripz (wykazani w wyciągu z ewidencji wychowanków)) mają swoje łóżka, oraz przestrzeń do użytkowania, miejsce do przechowywania odzieży i miejsce do nauki. Pomieszczenia są właściwie oświetlone a ich powierzchnia zapewnia swobodne korzystanie z wyposażenia.

7. Uwagi i wnioski

Ustalono, iż indywidualna dokumentacja każdego dziecka prowadzona jest w sposób przejrzysty i czytelny przez wychowawcę kierującego jego procesem wychowawczym. Zawarte w niej informacje na temat prowadzonej pracy opiekuńczo-wychowawczej wskazują, że Placówka realizowała działania opiekuńczo-wychowawcze, które odpowiadały problemom zidentyfikowanym w opiniach, diagnozach psychofizycznych dzieci i opracowanym planom pomocy dzieciom. Dokumentacja czworga wychowanków, którą poddano analizie, pozwala stwierdzić, że wychowawcy, kierujący ich procesem opiekuńczo-wychowawczym, podejmowali działania mające na celu realizację planów pomocy dzieciom. W toku kontroli wskazano na potrzebę wzmożenia nadzoru nad organizacją praktyk religijnych w Placówce w sposób gwarantujący dobrowolność dzieci w tym zakresie, jak również nad sposobem realizacji oddziaływań wychowawczych oraz komunikacją kadry pedagogicznej z wychowankami, w szczególności w zakresie bezwzględnego przestrzegania zasady poszanowania praw dziecka. W celu zminimalizowania ryzyka powstania uchybień i/lub nieprawidłowości w realizacji zadań w bieżącą pracę Jednostki należy wdrożyć instruktaż udzielony podczas kontroli.

Zalecenia pokontrolne

W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością, w oparciu o art. 197d ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wnoszę o podjęcie przez Dyrektora jako osoby odpowiedzialnej za jej powstanie stosownych działań, mających na celu jej wyeliminowanie oraz realizację następującego zalecenia:

- 1. Dokumentować współrealizację działań ujętych w modyfikacjach planów pomocy dziecku z podmiotem realizującym pracę z rodziną biologiczną dziecka.**

POUCZENIE

Stosownie do art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej kontrolowanej Jednostce przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego i/lub zawartych w nim zaleceń pokontrolnych w terminie 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego wraz zaleceniami. W przypadku niezgłoszenia zastrzeżeń, proszę o poinformowanie Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia.

Kierownik kontrolowanej jednostki może w każdym czasie wycofać złożone do wystąpienia pokontrolnego zastrzeżenia. Wycofane zastrzeżenia pozostawia się bez rozpatrzenia.

Z up. WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Piotr Duda

ZASTĘPCA DYREKTORA

Wydziału Polityki Społecznej

Zespół kontrolujących:

Iwona Czmochowska - główny specjalista

Iwona Gnidzińska - główny specjalista